

Aman Tandır

– Numan KURT · 20 Eylül 2010

AMAN TANDIR

4/3/2009

Büyük ressam, şair,yazar Bedri Rahmi Eyüboğlu "TEZEK" adlı kitabında anlatıyor: "Bakanlıklardan birine yeni gelen toy bir memur, çeşitli yakıtlar üzerine bir çizelge hazırlamakla görevlendirilmiş.Vilayetlerden birinde "Hangi yakacağı kullanıyorsunuz?" sorusuna yanıt olarak boyuna "tezek" lafı gelirmiş.Ömründe tezek nedir bilmeyen toy memur bir soru açmış o vilayetin görevlilerine: "Tezek nedir, miktarı, kalorisi?" Vilayetten şöyle yanıt gelmiş: "Tezek b.ktur, miktarı çoktur, kalorisi yoktur." Sonra devam ediyor Bedri Rahmi, Anadolu izlenimlerine şiirsel anlatımıyla:

"Ah gözünü sevdiğim aydın kişi

1952 senesinde Anadolu'da

Hala tezektir her işin başı

Amma burnumuzun dibindeki dağda linyit varmış

Kara kömür çıkarmış on parmağını topraktan

Damar damar

Yüzümüze bakarmış

Onun yanbaşında başı boş bedava

Kızılırmak akıp gidermiş

Kimin umurunda...gelsin tezek,gitsin tezek

Öyle tiryakileri var ki mübareğin

Nerede ise iri kıyım sarıp tütürecek"

Çok sevdiğim bu ressam ozanın satırlarını okurken benim de anlatacaklarım var bu tezekle ilgili diye düşündüm. "Yahu biz hangi devirdeyiz, şimdi tezekle ne işimiz var?" diye düşünenlere şunu hatırlatmak isterim: Bugün bile yurdumun doğusunda tezek çok önemli bir yakacaktır. Ayrıca geçmişin yaşayışı, kültürü bugünün gençlerine ancak dil yoluyla kalıcı olarak anlatılır.

.....

Adamın adı Mustafa

Ufacık bedende kocaman kafa

Köyün sığırını güder

Niye demiş ona köylü

"Kazgüden"

Kulakları da az duyan bu adam

Komşu Avuç köyünden

Üstelik de sığır güden

Ögle sıcağında yazın
Getirir sığır sürüsünü Kazgüden amca
Mezarlığın altındaki boşluğa
O gün sığırın yattıktan sonra bıraktıklarını
Yani b..larını
Toplamak sırası kimdeyse
Sığır kalkar kalkmaz
Toplanır yaş yaş tezekler
Sırası gelen de ertesi günü bekler
Kazgüden amca da bu işin
Sıraya koyanı
Kolay mı olmak bu sürünün
Baş çobanı

Akşama doğru
Devrilirken gün
Sığır sürüsünü karşılarız
Biz köy çocukları
Köye dönen ineklerden
Bir yaş, dumanı tüten
Tezek düşecek de yere
Biz de dolduracağız gözerlere

Bir kış ahırlarda biriken
Hayvan dışkıları
Her sabah
Kadınlarımız tarafından
Atılırlar temeğe
Zamanı gelince kazarız biz onları
Hepsi olur
Kış için yakılacak kerme
Ekmek yapılacaktır
Aman tandır, gözüm tandır
Tütme, yan da bizi
Utandır
Bizim gözümüz ekmekte değil çörekte
Biter mi anaların, bacıların işi
Ekmekten sonra kuru fasulye

Vurulacaktır tandıra
Çömlekte

Kermesiyle,yapmasıyla gıhıyla
Tezeđi andık
Bedri Rahmi kadar güzel anlatamasak da
Elimizden geldiđince
Köyümüzün bir yönünü
Daha yazdık
.....

Numan Kurt